

κατέφαγον μέχρι τῆς ριζῆς καὶ τὰς ἰνδικὰς σοκάς (φραγκοσουκιὰς), τρυγῶντες τὰς δι' ἑλαιίου, ἃ εἶχον ἄφθονον διὰ τὴν μεγάλην κατὰ τὸ ἔτος 1820 ἰσοδείαν. Τὸ ἴδιον παρατηρήθη καὶ ἐν τοῖς φρουρίοις Πύλου καὶ Ναυπλίας, ἀποδεικνύον ἄφ' ἑνὸς μὲν τὴν ἐλαττωματικωτάτην ἀπρονοσίαν τῶν Τούρκων πρὸς τῆς πολιορκίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν σταθερωτάτην ἐπιμονὴν καὶ ὑπομονὴν αὐτῶν κατὰ τὴν πολιορκίαν.

ΣΕΛΙΣ 313.

(α) Ὅρα ἐν σελ. 287.

ΣΕΛΙΣ 314.

(α) Ὅρα τὰ προηγούμενα ἐν τῷ Κεφ. Γ'.

ΣΕΛΙΣ 316.

(α) Προσβατίον ἐν τούτοις.

Ἐπειδὴ ἡ ἐν Χίφ ἑλληνικὴ σχολή, συγκεκροτημένη μὲν καὶ διὰ καθηγητῶν ἀξίων, καὶ διὰ τυπογραφίας καὶ διὰ πολλῶν ἄλλων μέσων, πανταχόθεν δι' δεχομένην συβρῶν μαθητῶν, ὑπεβλέπετο πάντοτε παρὰ τῆς τουρκικῆς ἑξουσίας, διότι πάντοτε ἐπιβουλεύομενοι διεβάλλον αὐτὴν, ὡς γυμνάσιον πολεμικόν, οἱ ξένοι, καθ' ὧν μόνη ὑπερέβαλλεν ἑκάστοτε ἢ πρὸς τοὺς Τούρκους δωροδοκία τῶν Χίων· καὶ ἐπειδὴ τὰ ἐργαλεῖα τῶν πειραμάτων τῆς παραδόσεως τῶν Μαθηματικῶν, τὰ χωνευτήρια δὲ καὶ ἡ ἄλλη συσκευή τῆς Χημείας, ἣν ὁ Βάμβας παρέδιδεν, ἐξηγοῦντο πρὸς τοὺς Τούρκους ὡς χυτήρια ὄπλων καὶ ὡς μέσα πρὸς ἐκμάθησιν κατασκευῆς πυριτοκόνεως· διὰ ταῦτα καὶ ἄλλα οἱ Χίοι, ἅμα ἐκραγίσεως τῆς ἐπαναστάσεως, ἠναγκάσθησαν, ὅπως προλάβωσι δυστυχίας ἐπιχειρήσας, καὶ τὰ μὲν χυτήρια καὶ τὰ ἄλλα διαφόρων εἰδῶν ἐργαλεῖα κατέστρεψαν, ἔκλεισαν δὲ τὴν σχολὴν, ἀπέλυσαν τοὺς μαθητάς, καὶ τοὺς διδασκάλους, ἐν οἷς τὸν Βάμβαν ἰδίως, προέτρεψαν, ὡς μᾶλλον ὑποβλεπόμενος, ἵνα ἀποχωρήσῃ πρὸς καιρὸν εἰς ἄλλους τόπους. Ὁ Βάμβας ἐσώθη τότε διὰ τῆς συνδρομῆς τοῦ ἐκεῖ ῥωσικοῦ προξένου Νικολάου Μυλωνᾶ καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπὸ ῥωσικὴν σημαίαν πλοίου τοῦ Δεμάθα.

Αυστυχῶς οὐδὲν τῶν τοιούτων καὶ ἄλλων μέτρων, ἔλων ὑπεγερσμένων ὑπὸ ἀνάγκης ἀπολύτου, ὠφέλησε τὴν πολύτιμον καὶ ἑλληνικωτάτην κοινωνίαν τῶν Χίων.

ΣΕΛΙΣ 318.

(α) Πλοῖον πεσιωτικόν, διοικούμενον παρὰ τοῦ Ἀργύρου Στεμνιτωϊώτου, κατέλαβεν ἐν Τήνῳ ἡμιολίαν αὐστριακὴν φέρουσαν ἐπιβάτας μέχρι τῶν 50 Τούρκους. Προέβησε μὲν παραλαβὼν αὐτοὺς ἃ ἐκεῖ αὐστριακὸς ὑποπρόξενος, ἀλλὰ τὰ πρᾶγματα, ὅσα ἔφερον, διηρπάγησαν, καὶ ἡ ζωὴ τούτων διακινδύνευεν ἐν τῷ μέσῳ λαοῦ ἐπαναστάντος ἤδη. Φθάσαντος δὲ τοῦ Τουμπάζη περὶ τὸ ἰσπέρας, ἀμέσως καὶ τὰ διαρπαγέντα ἐπιστράφησαν, καὶ εἰς τὴν αὐστριακὴν ἡμιολίαν παραδόθησαν μετανεχθέντας ἀθλαθεῖς οἱ Τούρκοι. Οὕτως ἰκανοποιήθη ἡ αὐστριακὴ σημαία. Ἀληθῶς δὲ πλοίαρχος Ἀργύρης ὑπῆρχεν ἐν ἀγνοίᾳ τῆς ἀπὸ 19 ἀπριλίου ἐκδοθείσης διατάξεως ὑπὲρ τῶν οὐδετέρων σημαίων πρὸς τοὺς πλοίαρχους τοῦ ἑλληνικοῦ στόλου· ἐδῆσεν ὅμως περίπτωσι τοιαύτη, ὅπως βεβαιωθῆ, ὅπως β. τε Ἀντώνιος Οἰκονόμου καὶ οἱ πρόκριτοι τῶν ναυτικῶν νήσων εἰσέβοντο τὴν οὐδετέραν σημαίαν, καὶ ὅπως ἐπεθύμουν τὴν κατὰ θέλασταν τάξιν, ἣν ἔπειτα ἐκλόνησε μόνη ἡ ἐπήρεια περιστάσεων ἀνωτέρων καὶ ἀνοικονομητῶν.